

BACKGROUND REPORT

Problematika hladomoru v Čadské pánvi

Vojtěch Šimeček
vojtech.simecek@amo.cz

Obsah

1	Jak číst background	3
2	Úvod	3
3	Definice základních pojmů	3
4	Příčiny vzniku hladu	4
4. 1	Chudoba	4
4. 2	Růst populace	5
4. 3	Zemědělství	5
4. 4	Státní dluh	6
4. 5	Světový trh	6
4. 6	Politická nestabilita	6
5	Hlad na africkém kontinentě	6
6	Obecné informace o Čadské pánvi	6
7	Hlad v Čadské pánvi	7
8	Ekonomický rozdíl hladu	7
9	Potenciální řešení hladu	8
10	Závěr	9

1 Jak číst background

Tento background report vznikl pro účely simulovaného jednání Hospodářského a finančního výboru OSN (ECOFIN) na Pražském studentském summitu. Pro každého delegáta by měl background sloužit jako

základní přehled problematiky řešení hladomoru v oblasti Čadské pánve. Nemá být úplným ani vyčerpávajícím pokrytím tématu, a proto se delegátům doporučuje vyhledat si pro psaní stanovisek další zdroje.

2 Úvod

Problematikou hladu se svět zabývá především pokud vypukne alarmující krize, jež upoutá pozornost médií. To ale neubírá na jeho všudypřítomnosti. V dnešní době můžeme pozorovat dva extrémy. První se vyznačuje nadprodukcií, plýtváním jídla, zvyšováním standardů, rostoucím příjmem potravin a nese s sebou následky, jako jsou obezita, přejídání a jiné nemoci. Druhý naopak charakterizuje nedostatečná produktivita, jednostranně zaměřené hospodářství, nedostatek energetického příjmu, chudoba a hlad. Právě druhý extrém

postihuje přes 10 % obyvatel naší planety. V měřítku Afriky je to cca 25 % její populace.¹

Humanitární pohled ale není jediným, přes který by se na hlad mělo nahlížet. Ekonomické dopady jsou také výrazné, poněvadž podvyživené obyvatelstvo není schopno dosáhnout takové produkce, jaké by dosáhlo v případě, kdy by bylo vyživené řádně. Na vině je zacyklený děj počínající špatnou ekonomikou, vedoucí k hladu, neproduktivitě a podobným skutečnostem, které opět ekonomiku zraňují.

3 Definice základních pojmu

Hlad (Hunger) je dle Organizace pro výživu a zemědělství (Food and Agriculture Organization, dále jen „FAO“) definován jako nepřijemný či bolestivý fyzický pocit, způsobený nedostatečným množstvím energie přijaté prostřednictvím stravy.² Dělí se na hlad okamžitý a hlad chronický.

Okamžitý hlad zažil pravděpodobně každý člověk a napravil ho konzumací libovolného pokrmu. K setkání s chronickým hladem pak dochází při pravidelném nepřijímání dostatečného množství energie, a to takové, která je potřebná k běžné aktivnímu a zdravému životu

člověka. Dnes se s chronickou podobou hladu potýká přibližně 690 milionů lidí.³

FAO již desetiletí používá k tvorbě statistik indikátor Prevalence of undernourishment (prevalence podvýživy), proto bývá pojem akutní hlad často nahrazován pojmem dlouhodobá podvýživa.⁴

Energetická hodnota potravin (Energy value of food) je udávána v kilokaloriích (kcal) nebo kilojoulech (kJ). Každá potravina má vlastní unikátní energetickou hodnotu. Minimální denní příjem energie je obecně stanoven na 1000 kcal (4186 kJ). Doporučený příjem energie je pro dospělého muže 10 000 kJ/den, pro ženu 8 000 kJ/den. V praxi je však zapotřebí doporučený příjem energie individualizovat podle celé řady faktorů, jimiž jsou například fyzická aktivita, výška, věk nebo množství aktivní tělesné hmoty.⁵

Index tělesné hmotnosti (Body Mass Index) je měřítkem, které pomocí podílu hmotnosti a výšky určí, zda je hmotnost jedince zdravá. Dle FAO a Světové zdravotnické organizace (World Health Organization, dále jen „WHO“) by se hodnota u zdravých jedinců měla pohybovat v intervalu mezi 18,5 a 24,9, přičemž kterakoliv hodnota pod 18,5 je zařazována do skupiny kritické

„Doporučený příjem energie je pro do-spělého muže 10 000 kJ/den, pro ženu 8 000 kJ/den.“

podvýživy⁶ a hodnota vyšší než 30 je označována za kritickou obezitu.⁷

Pojem **bazální metabolismus** (Basal metabolism) označuje energetický výdej nutný k udržení základních životních funkcí a tělesné teploty. Zahrnuje v sobě základní fyziologické pochody v tkáních i životně důležité funkce od dýchání přes funkci ledvin až po srdeční činnost. Jeho výše se liší pohlavím, hmotností, výškou a věkem. Z celkového denního výdeje energie tvoří až 70 %. Při nízkém příjmu energie se jeho hodnota automaticky sniže.⁸

Hladomor (Famine) představuje relativně náhlou událost, kdy akutní nedostatek potravin vede k masovým úmrtím v důsledku hladovění.⁹

Potravinová bezpečnost (Food security) nastává v momentě, kdy všichni lidé mají neomezený fyzický a ekonomický přístup k dostatečnému množství

bezpečných a výživných potravin, které splňují jejich stravovací potřeby a potravinové preference pro aktivní a zdravý život.¹⁰

Zásoba potravin na obyvatele (Dietary Energy Supply) představuje celkové množství potravin v určité zemi připadající na jednoho obyvatele. Porovnání zásoby potravin na obyvatele a minimální hranice energetického příjmu umožňuje určit, zda má daná země schopnost nasytit své obyvatele prostřednictvím produkce a importu. Země, kde se zásoba potravin na obyvatele pohybuje při hranici či pod hranicí minimálního energetického příjmu, se potýkají s rozšířeným problémem hladu. Nicméně je třeba si uvědomit, že hlad se vyskytuje i v zemích, kde je zásoba potravin adekvátní, ale dostupnost potravin nemusí být v rámci státu přístupná rovnoměrně.¹¹ K posouzení situace pro každý jednotlivý stát slouží například Global Hunger Index.¹²

FOOD INSECURITY BASED ON THE FIES: WHAT DOES IT MEAN?

Obr. 1: Potravinová bezpečnost¹³

4 Příčiny vzniku hladu

Je zarážející, že při statisticky dostatečném množství potravin pro všechny obyvatele, se stále potýkáme s novými scénáři se stejnou zápletkou, kterou je hlad.¹⁴ Odhaduje se, že každému osmému člověku se denně nedostane dostatek energie, který by pokryl jeho energetický výdej.¹⁴ Hladovění nemusí však být nutně spjato s

**,45 % úmrtí dětí
mladších 5 let způsobeno právě chronic-kým hladem.^{17“}**

chudobou státu, poněvadž v nemalém počtu vyspělých států trpí jeho obyvatelé, zpravidla nižší třídy, nedostatečným příjmem potravy. Odhadem jsou to státy jako Austrálie, Japonsko, Kanada, Spojené státy americké a v neposlední řadě státy Evropské unie.¹⁵ Téměř vždy je problém vyvolán směsicí několika nepříznivých faktorů, avšak není zde možné jmenovat všechny a pro každý stát individuálně, zaměřme se proto na ty nejpříčivější v oblasti Afriky.¹⁶

4. 1 Chudoba

Přímá vazba chudoby a hladu je nepřehlédnutelná. Zpravidla každý člověk, který trpí chronickým hladem,

žije v chudobě a naopak. Podle WHO je přibližně 45 % úmrtí dětí mladších 5 let způsobeno právě chronickým hladem.¹⁷ To dle statistik WHO vychází pro rok 2019 na 2,34 milionů úmrtí.¹⁸ Problém chudoby stimuluje i nadřazenost trhu nad snahou vyživit obyvatelstvo, kdy se vypěstované suroviny raději exportují pro zisk finančních prostředků na boj proti chudobě, než aby se použily k nasycení obyvatel.¹⁹

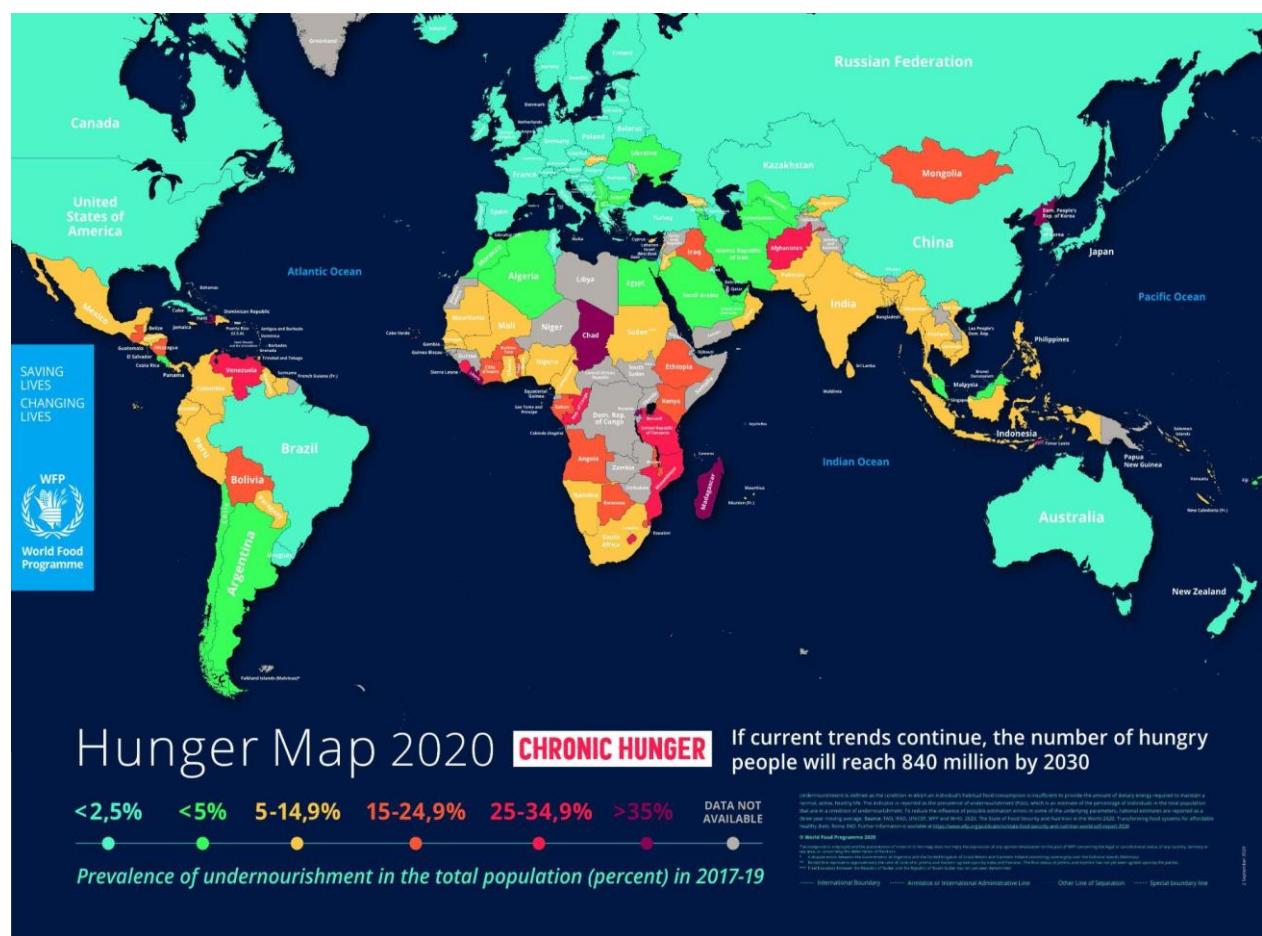
4. 2 Růst populace

Dalším neopomenutelným faktorem, kterému zamezit nelze, je populační růst. Země třetího světa, kterým rychle stoupá počet obyvatel, nedisponují natolik silnou infrastrukturou zemědělství, aby byly schopny spolehlivě zaopatřit vlastní občany. V momentě, kdy se jim povede vymanit z této situace, a začne růst populace, nejsou schopny importovat ani exportovat potřebné množství potravin. Organizace FAO i OECD sice předpovídají zpomalení trendu růstu populace a její náročnosti na

obživu, ale nevylučují přitom nutnost nových technologií a způsobů, které populaci zabezpečí.²⁰

4. 3 Zemědělství

Pozůstatky koloniálních praktik měly velký vliv na pozdější samostatný vývoj zemědělství v ekonomikách s nízkými příjmy. Nově kolonizovaná území byla tehdy využívána zejména k pěstování exportních potravin pro státy globálního severu.²¹ Po získání samostatnosti států zůstalo pouze jednosměrné zemědělství, jež sloužilo jako zdroj nedostatkových surovin pro kolonizátory. To svým exportním potenciálem tvoří stěžejní pilíř v chodu státu a většina chudého obyvatelstva je v něm zaměstnaná.²² Zemědělci pěstující jednu plodinu se potýkají s poklesem její ceny na trhu a růstem cen vstupních surovin, díky kterým mohou plodinu pěstovat. Nejvíce trpí malá zemědělství, která se jen stěží mohou udržet v chodu, natož se rozvíjet.²³

Obr. 2: Mapa hladu²⁴

4.4 Státní dluh

Ruku v ruce s dekolonizací šly i vysoké půjčky, které uvalily na nejeden státní subjekt značný dluh. Se zadlužením roste i poptávka po dalších půjčkách a tento děj se brzy stává cyklickým. S narůstajícím dluhem upadá mezinárodní konkurenceschopnost měny státu, a ten proto postupně chudne a přichází tím o možnost zaopatřovat občany a financovat nutné služby.²⁴ Státům neschopným splácat dluhy často nabídly pomocnou ruku Světová banka s Mezinárodním měnovým fondem, a to formou splácení dluhu bankám za ně, aby nedošlo ke zhroucení bankovního systému.²⁵

4.5 Světový trh

Trendem sedmdesátých let byla i liberalizace globálního trhu. Byla to reakce na zpomalující se vývoj vyšpělých států. Prohloubení mezistátního obchodu bylo pro rozvojové země nutné, ale ani zdaleka nevýhodné. Od samého začátku se řadí k primárnímu producentovi, která má z konečného výdělku pouze zlomek. Ten

nestačí na potřebný rozvoj infrastruktury a technologií, které by mohly zvýšit produkci a přivést více financí využitelných pro boj s hladem. Průměrná celní ochrana v zemědělství je zhruba devětkrát vyšší než ve zpracovateelském průmyslu. Kromě toho se zemědělské dotace v průmyslových zemích rovnají $2/3$ celkového HDP Afriky. Například Evropská komise vynakládá 2,7 miliardy EUR ročně na to, aby byl cukr pro evropské zemědělce ziskový, a zároveň zastavuje levný dovoz tropického cukru.²⁶

4.6 Politická nestabilita

Válečné konflikty, embarga, bojkoty a v neposlední řadě pády vlád zapříčinují tíživou situaci pro přírodu, obyvatelstvo daného regionu a zároveň odstrašují potenciální investory. Rovněž čerpají peníze nejen ze státních rezerv, ale i z aktivně využívaných financí, které by obyčejně byly využity jinde. Podobné nedostatky a odchylky od obvyklého stavu ubližují i hladovějícímu obyvatelstvu.²⁷

5 Hlad na africkém kontinentě

Afrika je domovem pro více než miliardu lidí, přičemž stovky milionů z nich žijí v extrémní chudobě a hladu. Z 18 zemí, které Světový potravinový program označuje za ohrožené, se 13 z nich nachází právě v Africe.²⁸ Zásadním důvodem je dlouhotrvající sucho, které dostalo do krize hlavně východní a jižní části Afriky. Situaci nepřispívá ani rozšíření infekčních chorob, které zasahují hlavně podvýživené jedince. Neméně velkou roli hrají ozbrojené konflikty, přičemž právě ty poškodily mnoho polí, lesů a měst.²⁹ Aktuální pandemii nemoci COVID-19 se stav také horšil a zamíchal už tak rozházené karty.

„Z 18 zemí, které Světový potravinový program označuje za ohrozené, se 13 z nich nachází právě v Africe.“²⁸

6 Obecné informace o Čadské pánvi

Čadská pánev je kotlina, která v dřívějších dobách byla dnem jezera Mega-Čad, situovaná kolem vysychajícího Čadského jezera.³⁰ Pokrývá území o ploše $2\ 381\ 635\ km^2$, což je přibližně 8 % celé Afriky. Zasahuje do Nigérie, Nigeru, Alžírska, Súdánu, Středoafrické republiky, Čadu a Kamerunu.³¹ Vyprahlé oblasti jsou domovem pro přibližně 30 milionů lidí.³²

„Vyprahlé oblasti jsou domovem pro přibližně 30 milionů lidí.“³²

Prokazatelně obývaná je již od roku 500 př.n.l. a v dobách středověku patřila ke stejenným královským oblastem. Od pradávna se zde lidé ekonomicky orientují na rybaření, chov hospodářských zvířat a velkoplošné zemědělství.³³ V dobách kolonizace bylo území pod

správou Velké Británie, Francie a Německa až do 70. let 20. století. Po osamostatnění nastala snaha o fungování nekonfliktní komunity v otázkách víry, území a kultury. V těch otázkách ale problémy přetrvávají dodnes.³⁴

7 Hlad v Čadské pánvi

Potýkání se s klimatickou změnou není pro žádný stát lehké a jinak tomu není ani v Čadské pánvi. Hlad tu byl, je a bude problémem i nadále. Povstání terroristické organizace Boko Haram navíc zhoršilo už tak bídnu situaci natolik, že vlastním konáním si vyžádalo přes 30 000 životů a více než 6 milionů obyvatel uvedlo v absolutní bídě a chronický hlad.³⁵

Rada bezpečnosti OSN reagovala dokumentem³⁶ podtrhujícím vážnost situace a řešení našla v reaktivaci nadnárodní spolupráce zasažených států se jménem Multinational Joint Task Force.³⁷ Další významně napomáhající iniciativou je Plan International, který vytvořil dokument Lake Chad Programme Strategy

2018-2023³⁸, kde shrnuje základní body pro zlepšení vývoje regionu z pohledu vzdělávání. Zapojil se i Světový potravinový program, který vytvořil dokumenty pro jednotlivé země. Vesměs ve všech se pokládá za stežejní, aby lidé postižení krizí byli schopni uspokojit své základní potřeby v oblasti výživy během krizí i po nich. Dále musí mít lidé v krizových oblastech po celý rok přístup k dostatku výživných potravin. Vyzdvihuji také zajištění potravinové infrastruktury v krizových oblastech obecně a apeluji na humanitární a rozvojové partnery regionu, aby se aktivně podílely na zlepšování situace.

8 Ekonomický rozměr hladu

Hladomor a ekonomika jsou spolu pochopitelně neoddělitelně propleteny. Nejedná se pouze o vzorec „chudoba je strůjem hladu“, ale i „hlad je strůjem chudoby“. Sběrem dat a jejich vyhodnocováním se v africkém regionu zabývá program „The Cost of Hunger in Africa“.³⁹ Jednou z prvních zemí podrobených detailnímu výzkumu se stalo Malawi. Uvádí se, že každým rokem stát přichází o více jak 10 % svého HDP (600 milionů dolarů) právě kvůli problémům pramenícím z hladu.⁴⁰ V severněji ležící části Etiopie čísla rostou na 16,5 % HDP (4,7 miliardy dolarů).⁴¹ Teoreticky nejsilnější zemí ze tří jmenovaných je Súdán, který ale ročně ze stejných důvodů přichází o 6,5 % HDP (2 miliardy dolarů).⁴² Lze tedy poznat, že veškeré rozdíly se pohybují ve vysokých částkách a v dalších zemích celících podobným faktorem tomu nebude jinak.

Již existuje celá řada iniciativ, které podporují investice do hladovějících zemí. Statisticky vypočítaná návratnost od Africa Child Policy Forum je až neuvěřitelně výhodná. Za každý investovaný dolar se podle ní z Čadu vrátí 22 USD, ze Senegalu 21 USD a z Nigérie s Ugandou celých 17 USD.⁴³ Onen jeden investovaný dolar, se dostane do koloběhu skrze jedince, který jej zaplatí za jakýkoliv statek. Nyní náleží prodejci statku, který ho využije podobně s tím, že odvede jistou daň státu. Stát z daňových poplatků bude dotovat stavbu nové továrny, kde podnikatel odvádějící daně vytvoří pracovní pozice pro určitý počet lidí, kteří budou nyní produktivnější. Rázem budou mít nově zaměstnaní motivaci být ekonomicky aktivnějšími, což obnáší placení dalších daní státu. Podobný ideální koloběh je výhodný pro všechny strany a je plošným vzorcem pro růst ekonomiky obecně

9 Potenciální řešení hladu

Hladu se absolutně nezbaví lidstvo nikdy, může ale velmi potlačit jeho četnost a velikost. Řešení by mělo vycházet z podrobné analýzy jednotlivých regionů.⁴⁴ A to tak, aby byly naplněny potřeby obyvatel, postiženého státu a napomáhajících států.⁴⁵ Nelze dělat velké kroky a řešit jimi pouze dobře viditelné problémy. Ty v prvé řadě nemají jednotné řešení a mohlo

Informace WFP poodhalují, že v roce 2011 bylo množství dodávek potravinové pomoci nejnižší od roku 2000. Objem potravinové pomoci dosáhl v roce 2011 hodnoty 4,1 mil. megatun, z čehož 67 % připadlo na pomoc v případě mimořádných událostí, 20 % na projektovou a 3 % na programovou pomoc. Většinu potravinové pomoci tvořily obiloviny (93,7 %) a hlavní oblastí, kam pomoc směřovala, byla subsaharská Afrika (62 %). Největšími příjemci byly Etiopie (19 %), Pákistán (10 %), Keňa (7 %), Súdán (5 %), Mosambik se Somálskem (4 %) a Demokratická republika Kongo s Afghánistánem (3 %). Mezi největší poskytovatele potravinové pomoci se řadí USA (53 %) a dále Japonsko, Kanada, EU a Austrálie.⁴⁶

by tím dojít ke zhroucení či vytvoření jiných problémů a v řadě druhé jim předchází méně viditelné problémy, kde řešení musí přijít dříve.

Již rozvinuté země mohou problém řešit liberálnějším postojem ke světovému trhu a otevřít dveře farmařům z rozvíjejících se států. Zároveň je třeba určit pravidla světového obchodu s přihlédnutím na sociální problematiku, aby nedocházelo ke zneužívání rozvojových zemí, jako například velké agrikulturní investice prováděné Čínou. Z více než 6 milionů hektarů údajných čínských akvizic půdy společnost CARI⁴⁷ zjistila, že skutečně získali pouze 252 901 hektarů půdy. V roce 2008 a 2010 to bylo způsobeno dvěma velkými nákupy stávajících kaučukových plantáží. Čínské akvizice pozemků se ale v posledních letech zpomalily.⁴⁸

Rozdíl může provést i samotný spotřebitel při možnosti volby mezi produkty z rozvojových či rozvinutých zemí.

Samy postižené státy mají možnost řešit situaci hledáním investorů na pomoc při tvorbě propracovanější infrastruktury, diverzifikací produkce, omezením kolapsů státního systému či aktivnější účastí na světovém trhu.

V neposlední řadě se nabízí potravinová pomoc. Ta zažila vzestup v druhé polovině 20. století, kdy přebytky potravin putovaly do rozvíjejících se zemí, ale následoval pád při přesměrování se z pomoci na obchod.⁴⁹

V dané problematice a jejím globálním řešení je role samotné OSN a výboru ECOFIN klíčová. Je to prostor pro diskusi, nalezení kompromisu či vyjednání smluvních podmínek. Postižené státy tak mají možnost obstarat si pomoc od silnějších ekonomik, a to nejen formou financování, ale například sdílením know-how, otevřením domácího trhu externím podnikatelům nebo zdokonalením infrastruktury. Státy, jež jsou považovány za ty ekonomicky vyspělejší, mají možnost strategicky pomoci státům a skrze navázání spolupráce nalézt pro obě strany vyhovující podmínky. Existence rozvojových států je, pro již rozvinuté státy stežejní a naopak.⁵⁰

10 Závěr

Nacházíme se v době, ve které probíhá souboj dvou táborů. Jeden má jídla přebytek a druhý nedostatek. Oba rostou nemalým tempem. Snah o řešení problému tu již po dlouhou dobu existuje mnoho, ale úspěch slaví jen hrstka. Je zapotřebí neusnout na vavřínech při vydařené pomoci v malém měřítku a snažit se dávku solidarity a komplexních řešení posouvat do vyšších pater.

Propojování a zrychlování dnešního světa může být jak ná pomocné, tak škodlivé. O tom rozhoduje charakter, záměr a výsledky. Nelze čekat zlaté podnosy s naservírovanou sumou peněz a zároveň nebýt schopni podnos i sumu využít. Klíčové je najít co nejprvěji vější řešení pro všechny zúčastněné strany, od pomáhajícího státu, krizí zasaženého státu a jeho obyvatelstva, přes nadnárodní a mezinárodní organizace až po globální trh.

Otázky pro jednání

- Potýká/potýkal se Váš stát s hladomorem?
- Pomáhal někdy Váš stát s vyřešením hladomoru v zahraničí, pokud ano, jak?
- Jaké smlouvy a programy spojené s hladomorem Váš stát ratifikoval/je součástí?
- Je Váš stát schopen sám nabídnout pomoc (tzn. je dostatečně ekonomicky schopný, ideologicky tolerantní a nemá jiné dekomplementární zájmy)?
- Jakým způsobem je právě Váš stát schopen přispět k řešení problematiky?
- Jak se nynější situace dotýká Vaší státní i světové ekonomiky a jak případně zabráníte negativnímu dopadu na ni?

Doporučené zdroje

Vyjádření Evropského parlamentu k problematice Čadu

- [Texts adopted - The situation in Chad - Thursday, 20 May 2021](#)

Rezoluce Rady bezpečnosti OSN zabývající se hladovějícími regiony

- [Protection of Civilians: Conflict and Hunger, April 2020 Monthly Forecast](#)

Kontexty pro postižené země a strategie pomoci

- [Chad country strategic plan \(2019–2023\)](#)
- [Cameroon country strategic plan \(2018–2020\)](#)
- [Nigeria country strategic plan \(2019–2022\)](#)
- [Niger country strategic plan \(2020–2024\)](#)

Sledování potravinové bezpečnosti

- [Monitoring food security in countries with conflict situations \(Issue No.5\)](#)

Popis problematiky v kontextu regionu

- [Lake Chad Basin: a crisis rooted in hunger, poverty and lack of rural development – Nigeria](#)

Sociálně-ekonomická analýza povodí Čadského jezera

- [Lake Chad Basin](#)

Výzkumné zprávy krizové oblasti

- [LAKE CHAD BASIN: CRISIS UPDATE](#)
- [Action Against Hunger LAKE CHAD BASIN CRISIS](#)

Definice hladu

- [PART Hunger dimensions](#)

Interaktivní mapa hladu

- [HungerMap LIVE](#)

Dokument do Plan International

- [Lake Chad Programme Strategy](#)

Seznam použitých zdrojů

¹ 7 Alarming Facts From the UN's Latest Report on Hunger. [online]. Copyright © Mulugeta Ayene [cit. 05.11.2021]. Dostupné z: <https://www.globalcitizen.org/en/content/facts-world-hunger-un-report/>

² Hunger | FAO | Food and Agriculture Organization of the United Nations. [online]. Copyright © FAO [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.fao.org/hunger/en/>

³ Hunger | FAO | Food and Agriculture Organization of the United Nations. 301 Moved Permanently [online]. Copyright © FAO [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <http://www.fao.org/hunger/en/>

⁴ 2.1.1 Prevalence of undernourishment | Sustainable Development Goals | Food and Agriculture Organization of the United Nations. 301 Moved Permanently [online]. Copyright © FAO, [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <http://www.fao.org/sustainable-development-goals/indicators/211/en/>

⁵ Energetická hodnota potravin – Společnost pro výživu. Společnost pro výživu [online]. Copyright © 2021 Společnost pro výživu, z.s. [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.vyzivaspol.cz/energeticka-hodnota-potravin/>

⁶ Prevalence of underweight/thinness, crude. WHO | World Health Organization [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.who.int/data/gho/data/themes/topics/topic-details/GHO/prevalence-of-underweight-thinness-crude>

⁷ Prevalence of obesity, crude. WHO | World Health Organization [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.who.int/data/gho/data/themes/topics/topic-details/GHO/prevalence-of-obesity-crude>

⁸ What Is Basal Metabolic Rate?. Healthline: Medical information and health advice you can trust. [online]. Copyright © 2005 [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.healthline.com/health/what-is-basal-metabolic-rate>

⁹ The New Humanitarian | What is a famine?. The New Humanitarian · humanitarian news and analysis from Africa, Asia and the Middle East - updated daily [online]. Copyright © All rights reserved 2021 [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.thenewhumanitarian.org/report/89121/analysis-what-famine>

¹⁰ Food security | FAO | Food and Agriculture Organization of the United Nations. 301 Moved Permanently [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: http://www.fao.org/fileadmin/templates/faointerface/documents/pdf/pdf_Food_Security_Concept_Note.pdf

¹¹ Dietary energy supply | INDDDEX Project [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://inddex.nutrition.tufts.edu/data4diets/indicator/dietary-energy-supply>

¹² Global Hunger Index (GHI). WHO | World Health Organization [online]. Copyright © [cit. 05.11.2021]. Dostupné z: [https://www.who.int/data/nutrition/nlis/info/global-hunger-index-\(ghi\)](https://www.who.int/data/nutrition/nlis/info/global-hunger-index-(ghi))

¹³ SDG 2. Zero hunger | Sustainable Development Goals | Food and Agriculture Organization of the United Nations. 301 Moved Permanently [online]. Copyright © FAO, [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <http://www.fao.org/sustainable-development-goals/goals/goal-2/en/>

¹⁴ Every Eighth Person Still Doesn't Get Enough To Eat [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.fastcompany.com/3019045/every-eighth-person-still-doesnt-get-enough-to-eat>

¹⁵ Food Insecurity and Hunger in Rich Countries—It Is Time for Action against Inequality [online]. Copyright © [cit. 05.11.2021]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6572174/>

¹⁶ Hunger Map 2020. WFP | World Food Programme [online]. Copyright ©T [cit. 05.11.2021]. Dostupné z: <https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000118395/download/?ga=2.190104675.954357006.1626772749-1697925786.1626772749>

¹⁷ Fact sheets - Malnutrition. WHO | World Health Organization [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/malnutrition>

¹⁸ WHO | World Health Organization [online]. Copyright © [cit. 20.07.2021]. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/children-reducing-mortality#:~:text=Children%20under%20the%20age%20of%205&text=The%20total%20number%20of%20under,1990%20to%2038%20in%202019>

¹⁹ Food trade: the poor feed the rich. George Kent. [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://archive.unu.edu/unupress/food/8Fo44e/8Fo44Eo5.htm>

²⁰ Malthus, food production and population growth. Sustainability for all [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.activesustainability.com/sustainable-development/malthus-food-production-population-growth/>

²¹ Rich countries drained \$152tn from the global South since 1960 | Opinions | Al Jazeera. Breaking News, World News and Video from Al Jazeera [online]. Copyright © 2021 Al Jazeera Media Network [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/opinions/2021/5/6/rich-countries-drained-152tn-from-the-global-south-since-1960>

²² Agriculture Overview. The World Bank. Agriculture and Food. [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.worldbank.org/en/topic/agriculture/overview>

²³ We work to ensure fair & sustainable food, farm and trade systems. | IATP [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: https://www.iatp.org/sites/default/files/Agriculture_in_Developing_Countries_Which_Way_.htm

²⁴ Developing countries face disastrous healthcare setbacks, hunger and huge international debt as covid-19's 'final wave' - Committees - UK Parliament. Committees - UK Parliament [online]. Copyright © UK Parliament 2021 [cit. 24.07.2021]. Dostupné z: <https://committees.parliament.uk/work/248/humanitarian-crises-monitoring-coronavirus-in-developing-countries-secondary-impacts/news/138597/developing-countries-face-disastrous-healthcare-setbacks-hunger-and-huge-international-debt-as-covid19s-final-wave/>

²⁵ Food Debt And Power Briefing [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://jubilee-debt.org.uk/wp-content/uploads/2013/01/Food-debt-and-power-briefing-v4-colour.pdf>

²⁶ Global Trade Liberalization and the Developing Countries [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2001/110801.htm>

²⁷ Deaton, B. & Lipka, Bethany. (2015). Political Instability and Food Security. Journal of Food Security. 3. 29-33. 10.12691/jfs-3-1-5.

²⁸ Hunger in Africa - Compassion International. Sponsor a Child - Compassion International [online]. Copyright © 2021 Compassion International. All Rights Reserved. [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.compassion.com/poverty/hunger-in-africa.htm>

²⁹ ibid.

³⁰ Scientists discover Sahara Desert contained the world's largest lake named Mega Chad | Daily Mail Online. [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-3143617/Scientists->

[discover-Sahara-Desert-contained-world-s-largest-lake-named-Mega-Chad-1-000-years-ago-evaporated-just-years.html](https://www.theguardian.com/environment/2017/jul/03/discover-sahara-desert-contained-worlds-largest-lake-named-mega-chad-1-000-years-ago-evaporated-just-years.html)

³¹The Lake Chad basin. 301 Moved Permanently [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <http://www.fao.org/3/w4347e/w4347eoj.htm>

³² Climate Change, Hunger, and Terrorism in the Lake Chad Basin | Geopolitical Monitor. Geopolitical News Analysis and Forecasting | Geopolitical Monitor [online]. Copyright © 2021 Geopoliticalmonitor Intelligence Corp., All Rights Reserved [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.geopoliticalmonitor.com/climate-change-hunger-and-terrorism-in-the-lake-chad-basin/>

³³ The Lake Chad [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Lake-Chad>

³⁴ Cameroon's community violence adds to Lake Chad Basin security woes - ISS Africa. Home page - ISS Africa [online]. Copyright © [cit. 05.11.2021]. Dostupné z: <https://issafrica.org/iss-today/cameroons-community-violence-adds-to-lake-chad-basin-security-woes>

³⁵ Lake Chad Basin crisis 301 Moved Permanently [online]. Copyright © FAO, [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <http://www.fao.org/emergencies/crisis/lakechadbasin/intro/en/>

³⁶ Resolution 2349 (2017). Security Council Report [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_RES_2349.pdf

³⁷ Multinational Joint Task Force (MNJTF) against Boko Haram | The Africa-EU Partnership. [online]. Copyright © MNJTF [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://africa-eu-partnership.org/en/projects/multinational-joint-task-force-mnjtf-against-boko-haram>

³⁸ Lake Chad Programme Strategy | Plan International. Advancing children's rights and equality for girls | Plan International [online]. Dostupné z: <https://plan-international.org/publications/lake-chad-programme-strategy>

³⁹ The Cost of Hunger in Africa series. WFP. [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.wfp.org/publications/cost-hunger-africa-series>

⁴⁰ The Cost of Hunger in Malawi. WFP. [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://www.wfp.org/publications/cost-hunger-malawi>

⁴¹ The Cost of Hunger in Ethiopia: Implications for the Growth and Transformation of Ethiopia - Ethiopia | ReliefWeb. ReliefWeb - Informing humanitarians worldwide [online]. Copyright © 2021 all rights reserved. [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/ethiopia/cost-hunger-ethiopia-implications-growth-and-transformation-ethiopia>

⁴² The Cost of Hunger: The Social and Economic Impact of Child Undernutrition in Sudan - Sudan | ReliefWeb. ReliefWeb - Informing humanitarians worldwide [online]. Copyright © 2021 all rights reserved. [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/sudan/cost-hunger-social-and-economic-impact-child-undernutrition-sudan>

⁴³ African Child Policy Forum (ACPF) Official website - ACPF Resource Centre - Publications - For Lack of Will: Child Hunger in Africa. Str. 14 [online]. Copyright © 2020 [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: https://africanchildforum.org/index.php/en/component/com_sobipro/Itemid.158/pid.2/sid.205/

⁴⁴ 9 Solutions to Hunger to Get Us to #ZeroHunger by 2030. Concern Worldwide US - Humanitarian Organization [online]. Copyright © 2021 Concern Worldwide U.S., Inc [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.concernusa.org/story/solutions-to-hunger/>

⁴⁵ What is the best way to solve world hunger? | Concern Worldwide. Concern Worldwide | International humanitarian & development organisation [online]. Dostupné z: <https://www.concern.net/news/what-best-way-solve-world-hunger>

⁴⁶ Data: Chinese Agricultural Investments in Africa—China Africa Research Initiative [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <http://www.sais-cari.org/data-chinese-agricultural-investments-in-africa>

⁴⁷ China: ramping up investment in African agriculture. [online]. Copyright © Alamy [cit. 24.07.2021]. Dostupné z: <https://spore.cta.int/en/finance/all/article/china-ramping-up-investment-in-african-agriculture-sidod66d1b25-f17e-4f85-a15b-10cf105d31e7>

⁴⁸ Problematika hladu v Africe, regionálně geografická analýza. Diplomová práce. Bc. Klára Javorčeková. Masarykova univerzita. Informační systém [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/klhix/Diplomova_prace.pdf

⁴⁹ Developed-developing country partnerships: Benefits to developed countries? | Globalization and Health | Full Text. Globalization and Health | Home page [online]. Copyright © [cit. 18.07.2021]. Dostupné z: <https://globalizationandhealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/1744-8603-8-17>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních témaitech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních – OSN, NATO a EU.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Vojtěch Šimeček

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Vojtěch Šimeček

Imprimatur: Matěj Frouz, Stanislav Kamenický, Filip Slaný, Josef Kučera

Jazyková úprava: Kateřina Pechmannová, Sára Abboudová, Anna Švaňhalová

Sazba: Stanislav Kamenický

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro
potřeby XXVII. ročníku Pražského studentského summitu.**

© AMO 2021

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz